

UTBILDNINGSNÄMNDEN

Risk- och sårbarhetsanalys

2014-01-30

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och syfte.....	3
2	Begrepp och förkortningar	3
3	Verksamhetsbeskrivning	5
4	Metod och genomförande.....	5
4.1	Genomförande.....	5
5	Prioriterade åtaganden och kritiska beroenden.....	5
5.1	Utbildningsnämndens prioriterade åtaganden.....	5
5.2	Kritiska beroenden.....	6
5.3	Beskrivning av kritiska beroenden	7
5.4	Disponibla resurser	9
6	Risker	9
6.1	Identifiering av risker samt bedömning av sannolikhet och konsekvens.....	9
6.2	Osäkerhet i bedömningen	11
6.3	Riskmatris.....	11
6.4	Urval	12
7	Sårbarhets- och förmågebedömning	12
7.1	Sårbarhetsbedömning per kritiskt beroende.....	13
7.2	Förmågebedömning per prioriterat åtagande	14
8	Åtgärdsförslag	16
9	Sammanfattning.....	18
10	Bilagor	19
10.1	Sannolikhetsbedömning.....	19
10.2	Konsekvensbedömning.....	20
10.3	Osäkerhetsbedömning.....	21
10.4	Sårbarhetsbedömning per kritiskt beroende.....	22
10.5	Förmågebedömning per prioriterat åtagande	22
10.6	Kommunens övergripande förmågebedömning.....	22

I Bakgrund och syfte

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) anger att kommunen ska analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys (RSA).

Det övergripande syftet med RSA-arbetet är att stärka samhällets krisberedskap, minska sårbarheten i samhället och öka förmågan att hantera kriser. Syftet är även att varje verksamhet ska öka kunskapen och medvetenheten om risker och sårbarheter inom sitt verksamhetsområde, samt få beslutsunderlag till åtgärder för att minimera och hantera riskerna.

Kommunens RSA inriktar och utvecklar risk- och krishanteringsarbetet på en nationell nivå då kommunen ska rapportera sin RSA till Länsstyrelsen senast den 30 september före varje ny mandatperiod. Länsstyrelsen rapporterar i sin tur en regional RSA till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)¹.

2 Begrepp och förkortningar

Extraordinär händelse²: En extraordinär händelse avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun.

Kritiskt beroende³: En verksamhet kan vara kritiskt beroende av en viss resurs, och om denna resurs försvinner eller drabbas av störningar får den beroende verksamheten snart mycket svårt att fungera och uppfylla sina prioriterade åtaganden. Ett beroende är kritiskt om det är svårt att ersätta den aktuella resursen med en annan.

Resurserna kan t.ex. vara fysiska och gälla personal, lokaler, tekniska system, infrastruktur och produkter av olika slag. Det kan också handla om mer ogripbara resurser som tjänster, intränade rutiner och information. Ett kritiskt beroende kan vara internt eller externt beroende på om resursen tillhör den egna organisationen (intern) eller annan organisation (extern).

---

¹ MSBFS 2010:6

² Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

³ Totalförsvarets forskningsinstitutets (FOI) modell för Risk- och sårbarhetsanalys (FORSA)

Osäkerhetsbedömning⁴: En osäkerhetsbedömning visar hur säker man är på sina bedömningar av exempelvis sannolikheter och konsekvenser. Graden av osäkerhet beror delvis på vilken kvalitet den tillgängliga informationen har.

Oönskad händelse⁵: En oönskad händelse kan få negativa konsekvenser för sådant som är skyddsvärt, dvs. människa, miljö, egendom och samhällets funktionalitet.

Prioriterat åtagande⁶: Ett prioriterat åtagande är något verksamheten måste klara av för att undvika oacceptabla konsekvenser. Det kan t.ex. handla om att tillhandahålla en tjänst, upprätthålla en ledningsfunktion, värna om särskilda gruppers hälsa och trygghet eller skydda ekonomiska, kulturella, historiska eller ekologiska värden.

Risk⁷: Risk är en sammanvägning av sannolikheten för att en viss händelse ska inträffa och de (negativa) konsekvenser som händelsen kan leda till.

Samhällsviktig verksamhet⁸: En verksamhet som är samhällsviktig uppfyller det ena eller båda av följande villkor:

- Samhället drabbas snabbt av en allvarlig kris om verksamheten slutar att fungera eller får svåra störningar, antingen isolerat eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter.
- Verksamheten är nödvändig eller mycket viktig för att en kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

Scenario⁹: Ett scenario är en detaljerad beskrivning av en oönskad händelse. Scenariot beskriver exempelvis förvarningstiden, händelseförloppets längd, samverkansbehovet samt konsekvenserna för människa, miljö, egendom och samhällets funktionalitet.

---

⁴ Ibid.

⁵ MSB, 2010.

⁶ Ibid.

⁷ FOI:s modell för Risk- och sårbarhetsanalys (FORSA)

⁸ FOI:s modell för Risk- och sårbarhetsanalys (FORSA). Se även MSBFS 2010:6.

⁹ Ibid.

Sårbarhet¹⁰: Graden av sårbarhet visar hur mycket och hur allvarligt samhället verksamheten påverkas av en händelse. Det gäller de konsekvenser som en aktör eller samhället - trots en viss förmåga – inte lyckas förutse, hantera, motstå eller återhämta sig från.

3 Verksamhetsbeskrivning

Utbildningsnämnden har ansvar för förskoleverksamheten, grundskolan, gymnasieskolan och särskolan. Samt vissa särskilda skolformer som exempelvis särskolan. Det är Utbildningsnämnden som ansvarar för vårdnadsbidraget. Nämndens uppgift är att finansiera verksamheterna, formulera mål för dem och följa upp och utvärdera dem. Finansieringen innebär att det är Utbildningsnämnden som hanterar skolpengen och barnomsorgschecken.

Det är Utbildningsnämnden som ansvarar för uppgifter enligt skollagen. Den är som det står i Skollagen ”huvudman för utbildningen”. Utbildningsnämnden bedriver inte förskola och skola. Det är kommunstyrelsen genom sitt verksamhetsutskott om bedriver den kommunala förskolan.

4 Metod och genomförande

4.1 Genomförande

Utbildningsnämndens risk- och sårbarhetsanalys har genomförts och sammanställts av Håkan Sundblad, nämndsekreterare och Susanne Arvidsson, Förskoleexpert samt Jesper Lindblom, Risksamordnare på Stadsledningskontoret. Som stöd i arbetet har Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) modell för Risk- och sårbarhetsanalys (FORSA) använts i tillämpliga delar.

5 Prioriterade åtaganden och kritiska beroenden

5.1 Utbildningsnämndens prioriterade åtaganden

Nedan beskrivs Utbildningsnämndens prioriterade åtaganden kopplat till kritiska beroenden, samt vilka av de prioriterade åtagandena som är samhällsviktig verksamhet. Därtill listas de disponibla resurser som Utbildningsnämnden kan tillgå för att hantera kriser. Resurserna behöver inte vara nödvändiga för verksamheten men kan vara en tillgång och användas antingen av den egna verksamheten eller av andra aktörer för att klara störningar och kriser.

---

¹⁰ FOI:s modell för Risk- och sårbarhetsanalys (FORSA)

Prioriterade åtaganden	Beskrivning	Samhällsviktig verksamhet (Ja, Nej)
Stödfunktion för förskola, grundskola, gymnasieskola och annan pedagogisk verksamhet	Utifrån vårt tillsynsansvar bevaka/följa upp utvecklingen kriser på förskolor od. Stöd vid kriser, vid behov vidta åtgärder	Nej
Finansierar all utbildning	Fördelar pengar till förskolor och skolor. Följer upp och kontrollerar hur resurserna används; vilka resultat som uppnås	Nej
Planera och bevaka utbyggnad av förskolor och skolor	Beskrivs och hanteras i Förskole- och skolplanen som baseras bland annat på befolkningsprognoser	Nej
Undervisningsplikt/ erbjuda utbildning	Nämnden ansvarar för att skolpliktiga elever alltid erbjuds utbildning	Ja
Erbjuda förskoleplatser	Nämnden ansvarar för att vårdnadshavare erbjuds plats i förskola eller motsvarande	Nej

5.2 Kritiska beroenden

Prioriterade åtaganden	Kritiska beroenden
Stödfunktion för förskola, grundskola, gymnasieskola och annan pedagogisk verksamhet	Personal med adekvat kompetens
	Skol- och förskolelokaler
	IT- och andra kommunikationsmedel
	Ledningsfunktioner
	Tillgång till anordnare
	El, värme och vattenförsörjning
	Infrastuktur
	Matleverantörer
Finansierar all utbildning	Personal med adekvat kompetens
	IT- och andra kommunikationsmedel
	Ledningsfunktioner

	Verksamhetssystem (Nacka24 m fl.),
	Ekonomisystem
Planera och bevaka utbyggnad av förskolor och skolor	Hållbara prognoser; statistik från SCB, uppgifter om bostadsutbyggnad
	Detaljplaner
	Samverkan med Miljö- och stadsbyggnadskontoret
	Samverkan med Fastighetsprocessen
Undervisningsplikt	Befolkningsregister
	Personal
Erbjuda förskoleplatser	Lokaler
	Samverkan med Fastighetsprocessen

5.3 Beskrivning av kritiska beroenden

Kritiska beroenden	Beskrivning	Internt eller externt beroende
Personal med adekvat kompetens	Tillgång i första hand. Alla frågor om skolpersonal är externa. Nämnden har bara administrativ personal	Externt
Skol- och förskolelokaler	Gäller både kommunens egna skolor och förskolor och enskilda anordnare. Tillgång till lokaler förutsätter att Miljö- och Stadsbyggnadsnämnden tar med utbyggnaden av nya skolor i detaljplanerna. Fastighet bygger nya lokaler för kommunala verksamheter	Externt
IT-system och andra kommunikationsmedel	Kommungemensamma system	Externt och internt
Ledningsfunktioner	Alla verksamhet och samverkan med externa parter förutsätter fungerande	Externt och internt

	ledningsfunktioner	
Tillgång till anordnare	Samverkan med Valfärd Skola och fristående anordnare	Externt
El, värme och vattenförsörjning	Brister i elförsörjning påverkar både värme- och vattenförsörjning	Externt
Infrastruktur	Framkomlighet för kunder, personal, transporter till och från skolor och förskolor	Externt
Matleverantörer	Matleveranser till förskolor och skolor är en förutsättning för att verksamheten ska fungera	Externt
Verksamhetssystem (Nacka24 m fl.)	Nacka24 hanterar barnomsorgsköer, förskole- och skolplaceringar, mm	Externt
Ekonomisystem	Hanterar budget, ekonomisk uppföljning, finansiering, avgifter	Externt
Hållbara prognoser; statistik från SCB, uppgifter om bostadsutbyggnad	Befolkningsprognoser är en viktig del av planeringen av nya lokaler. Gäller även ekonomisk planering.	Externt och internt
Detaljplaner	Barnomsorg och skola förutsätter lokaler. För att bygga krävs bygglov vilket i sin tur kräver detaljplaner	Externt
Befolkningsregister	Uppdaterade befolkningsregister krävs för att kunna hantera skolplaceringar, förskoleköer, skolpliktsbevakning mm	Externt
Samverkan med Socialtjänsten	Vissa barn och elever tillhör familjer är aktuella både hos skolan och socialtjänsten	Externt
Samverkan med landstinget	Skolan samverkar med landstinget kring svårt sjuka barn och elever	Externt
Samverkan med	Fastighetsprocessen	Externt

Fastighetsprocessen	ansvarar för att förse den kommunala produktionen med lokaler. En viss uthyrning till fristående skolor förekommer	
---------------------	--	--

5.4 Disponibla resurser

Resurs	Beskrivning
Alternativa lokaler; skola, förskola	I första hand de kommunägda lokaler som kan användas för utbildning
Kyrkan	Kan ge kurativt stöd i krissituationer
Södertörns Brandförsvarsförbud	Brandförsvaret
Civilförsvaret	Kan bland annat ställa fordon till förfogande
Akutpsykiatri	Besluta av dem behövs för att polisen ska kunna omhänderta personer

6 Risker

Nedan identifieras och bedöms risker som kan påverka Utbildningsnämndens verksamhet negativt. En risk kan ha negativa konsekvenser på verksamhetens prioriterade åtaganden och kritiska beroenden. Därefter bedöms sannolikheten för att riskerna ska inträffa och vad konsekvenserna blir om de inträffar. Resultatet förs sedan in i en riskmatris. Värdet för sannolikhet multipliceras med värdet för konsekvens som tillsammans bildar ett riskvärde.

6.1 Identifiering av risker samt bedömning av sannolikhet och konsekvens

Risker	Beskrivning	Sårbarheter	Konsekvens	Sannolikhet	Riskvärde
Skolbrand	Lokalerna blir obrukbar, personal och barn/elever kan dödas eller skadas.	Lärarna har bristande kunskap om hur de skapar gemenskap i skolan. Oklara rutiner i sam-	Katastrofala konsekvenser	Hög sannolikhet	20

	Verksamheten kan inte bedrivas utan tillgång till ersättningslokaler	band med skolbrand eftersom Utbildningsnämnden endast har finansieringsansvar. Lärarna brister i kris- hanteringskunskap Krisplanernas utform- ning skiljer sig åt mellan olika verksam- heter			
Omfattande snöoväder	Omfattande skador på lokaler och infrastruktur. Kan leda till stängd verksamhet.	Bristfälligt konstruerade byggnader? Eftersatt underhåll kan leda till olyckor som sin tur kan medföra risk för liv och hälsa	Katastrofala konsekvenser.	Medelhög sannolikhet	15
Störning i elektronisk kommunikation	Påverkar kundval, check-utbetalning. Särkilt under skolval och intagning till förskolan.	Svårt att upprätthålla den dagliga linjeverksamheten.	Begränsade konsekvenser	Låg sannolikhet	4
Själv mord/ Mord på skola	Barn/elever, anhöriga och personal skadas eller dödas. Traumatiska konsekvenser för de berörda.	Lärarna brister i kris- hanteringskunskap	Allvarliga konsekvenser.	Medelhög sannolikhet	9
Kränkning och mobbning	Barn och personal påverkas negativt. Social oro Koppling till skolskjutning.	Lärarna kan ha bristande kompetens om hur de hanterar mobbing.	Begränsade konsekvenser.	Medelhög sannolikhet	6
Skolskjutning	Barn/elever, anhöriga och personal skadas eller dödas.	Outbildad personal som inte har kunskap om hur de hanterar mobbing.	Mycket allvarliga konsekvenser.	Låg sannolikhet	8

	Störningar i verksamheten, lokaler kan bli obrukbara.	Lärarna har bristande kunskap om skolskjutning och hur de skapar gemenskap i skolan. Oklara rutiner i samband med skolskjutning kan bidra till allvarliga konsekvenser.			
Gasläckor	Barn/elever, anhöriga och personal skadas. Lokaler kan behöva utrymmas.	Lärarna brister i kris- hanteringskunskap	Begränsade konsekvenser.	Mycket låg sannolikhet	2

(Definitioner av bedömningsskalorna finns i bilagorna)

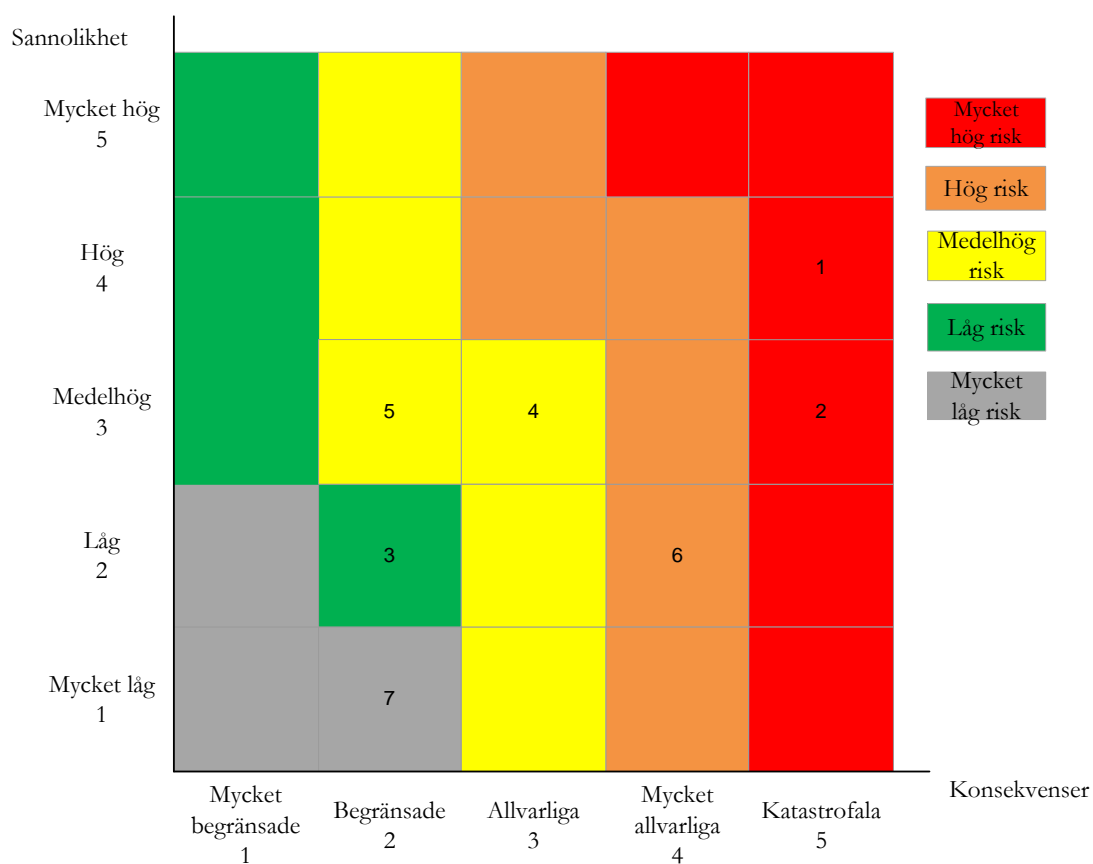
6.2 Osäkerhet i bedömningen

Bedömningarna av sannolikhet och konsekvens har genomförts i diskussionsform. Bedömningarna baseras främst på Håkan Sundblads och Susanne Arvidssons erfarenhet och kunskap om Utbildningsnämndens verksamhet och ansvarsområde. Konsekvensbedömningarna anses generellt som säkrare eftersom sannolikhetsbedömningen ibland upplevs som kvalificerade gissningar. Ofta har inte tillgänglig statistik eller tidigare erfarenheter av riskerna funnits att tillgå. MSB:s statistikverktyg Ida har använts i tillämpliga delar.

En risk som påverkar Utbildningsnämndens negativt är störningar i elektronisk kommunikation. Nacka kommun har erfarenhet av sådan händelse då kommunens IT-leverantör Tieto drabbades av en omfattande störning vilket gjorde e-post, externa och interna webbsidor, e-tjänster och flera interna verksamhetssystem otillgängliga. Sannolikheten för att det ske igen anses låg.

6.3 Riskmatris

1. Skolbrand
2. Snöoväder
3. Störningar i elektronisk kommunikation
4. Själv mord och mord
5. Kränkning och mobbing
6. Skolskjutning
7. Gasläckor

(Definitionen av skalorna finns i bilaga 1)

6.4 Urval

De risker som har störst negativ påverkan på Utbildningsnämndens verksamhet är skolbrand, skolskjutning och snöoväder (se riskmatris). Dessa tre har valts att analysera utförligare.

7 Sårbarhets- och förmågebedömning

I detta avsnitt analyseras scenarion där sårbarhetsanalys genomförs per kritiskt beroende. Därefter analyseras vilken förmåga verksamheten har att upprätthålla sina prioriterade åtaganden utifrån respektive scenario. Förmågebedömningen baseras på Myndighetens för samhällsskydd och beredskaps (MSB) indikatorer för förmågebedömning¹¹. Indikatorerna har sammanfogats för att passa Utbildningsnämndens verksamhet.

¹¹ MSBFS 2010:6.

7.1 Sårbarhetsbedömning per kritiskt beroende

Kritiska beroenden	Beskrivning	Sårbarhet (Skolbrand)	Sårbarhet (Skolskjutning)	Sårbarhet (Snöoväder)
Personal med adekvat kompetens	Tillgång i första hand. Alla frågor om skolpersonal är externa. Nämnden har bara administrativ personal	Opåverkad	Nedsatt	Opåverkad
Skol- och förskole-lokaler	Gäller både kommunens egna skolor och förskolor och enskilda anordnare Tillgång till lokaler förutsätter att Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tar med utbyggnaden av nya skolor i detaljplanerna Fastighet bygger nya lokaler för kommunala verksamheter	Utslagen	Nedsatt	Nedsatt
IT-system och andra kommunikationsmedel	Kommungemensamma system	Nedsatt	Opåverkad	Nedsatt
Ledningsfunktioner	Alla verksamhet och samverkan med externa parter förutsätter fungerande ledningsfunktioner	Förstärkt	Förstärkt	Förstärkt
Tillgång till anordnare	Samverkan med Välfärd Skola och fristående anordnare	Opåverkad	Opåverkad	Nedsatt
El- värme- och vattenförsörjning	Brister i elförsörjning påverkar både värme- och vattenförsörjning	Nedsatt	Opåverkad	Nedsatt
Infrastruktur	Framkomlighet för kunder, personal, transporter till och från skolor och förskolor	Opåverkad	Opåverkad	Nedsatt
Matleverantörer	Matleveranser till förskolor och skolor är en förutsättning för att verksamheten	Nedsatt	Opåverkad	Nedsatt

Verksamhetssystem (Nacka24 m fl.),	Nacka24 hanterar barn- omsorgsköer, förskole- och skolplaceringar, mm	Opåverkad	Opåverkad	Nedsatt
Ekonomisystem	Olika system beroende på huvudman	Opåverkad	Opåverkad	Opåverkad
Hållbara prognoser; statistik från SCB, uppgifter om bostadsutbyggnad	Befolkningsprognoser är en viktig del av plane- ringen av nya lokaler. Gäller även ekonomisk planering	Opåverkad	Opåverkad	Opåverkad
Detaljplaner	Barnomsorg och skola förutsätter lokaler. För att bygga krävs bygglov vilket i sin tur kräver detaljplaner	Opåverkad	Opåverkad	Opåverkad
Befolkningsregister	Uppdaterade befolk- ningsregister krävs för att kunna hantera skol- placeringar, förskoleköer, skolpliktsbevakning mm	Opåverkad	Opåverkad	Opåverkad
Samverkan med Socialtjänsten	Vissa barn och elever tillhör familjer är aktuella både hos skolan och socialtjänsten	Förstärkt	Förstärkt	Opåverkad
Samverkan med landstinget	Skolan samverkar med landstinget kring svårt sjuka barn och elever.	Förstärkt	Förstärkt	Opåverkad
Samverkan med Fastighetsprocessen	Tillgång till alternativa lokaler	Opåverkad	Opåverkad	Opåverkad

(Definitioner av sårbarhetsbedömningarna finns i bilagorna)

7.2 Förmågebedömning per prioriterat åtagande

Indikatorer för förmågebedömning

Indikator	Uppfylls indikatorerna? 1=ja, 2=delvis, 3=nej
Ledning, samverkan och information	Ja
Informationssäkerhet	Delvis*
Larm	Delvis*
Omvärldsbevakning	Delvis

Materiella resurser	Delvis
Personella resurser	Delvis
Praktisk erfarenhet	Delvis
Informationssäkerhet	Delvis*
Säkerhet och robusthet i samhällsviktig infrastruktur	Delvis
Reservkraft	Delvis*
Möjligheter att flytta den samhällsviktiga verksamheten till annan plats	Delvis
Samverkan	Ja
Praktisk erfarenhet	Delvis

*Tillgången till resursen tillhandahålls av Stadsledningskontoret.

För indikatorer och bedömningsnivåer se MSBFS 2010:6

Prioriterat åtagande	Kritiska beroenden	Sårbarhet			Förmåga att upprätthålla prioriterat åtagande		
		Skolbrand/Skolskjutning/Snöoväder			Skolbrand/Skolskjutning/Snöoväder		
Stöd funktion för förskola, grundskola, gymnasieskola och annan pedagogisk verksamhet	Personal med adekvat kompetens	Opåverkad	Nedsatt	Opåverkad	God	God	God
	Skol- och förskolelokaler	Utslagen	Nedsatt	Nedsatt			
	IT- och andra kommunikationsmedel	Nedsatt	Opåverkad	Nedsatt			
	Ledningsfunktioner	Förstärkt	Förstärkt	Förstärkt			
	Tillgång till anordnare	Opåverkad	Opåverkad	Nedsatt			
	El- värme- och vattenförsörjning	Nedsatt	Opåverkad	Nedsatt			
	Infrastuktur	Opåverkad	Opåverkad	Nedsatt			
	Matleverantörer	Nedsatt	Opåverkad	Nedsatt			
Finansierar all utbildning	Personal med adekvat kompetens	Opåverkad	Nedsatt	Opåverkad	God	God	God
	IT- och andra kommunikationsmedel	Nedsatt	Opåverkad	Nedsatt			
	Ledningsfunktioner	Förstärkt	Förstärkt	Förstärkt			
	Verksamhetssystem (Nacka24 m fl.),	Opåverkad	Opåverkad	Nedsatt			
	Ekonomisystem	Opåverkad	Opåverkad	Opåverkad			
	Betygssystem	Opåverkad	Opåverkad	Opåverkad			

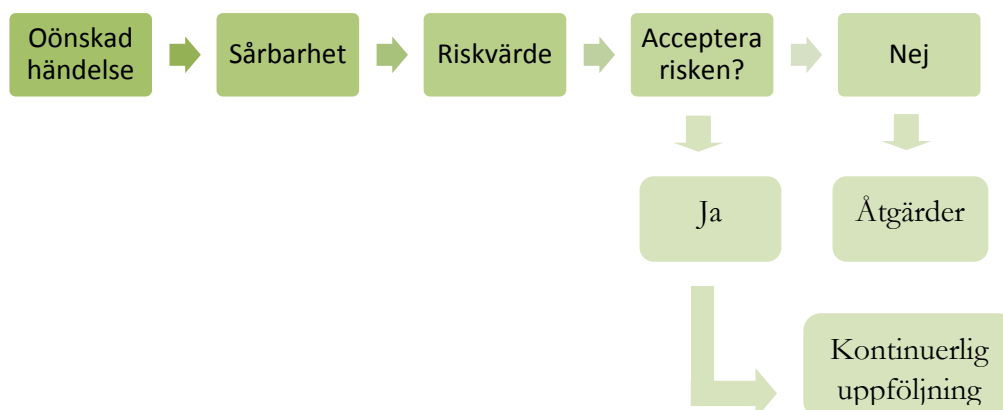
Planera och bevakat utbyggnad av förskolor och skolor mm	Hållbara prognoser; statistik från SCB, uppgifter om bostadsutbyggnad	Opåverkad	Opåverkad	Opåverkad	God	God	God
	Detaljplaner	Opåverkad	Opåverkad	Opåverkad			
	Samverkan med Miljö- och stadsbyggnads-kontoret	Förstärkt	Förstärkt	Opåverkad			
	Samverkan med Fastighetsprocessen	Opåverkad	Opåverkad	Opåverkad			
Undervisningsplikt	Befolkningsregister	Opåverkad	Opåverkad	Opåverkad	God	God	God
	Personal						
	Samverkan med Socialtjänsten	Förstärkt	Förstärkt	Opåverkad			
Erbjuda förskoleplatser	Lokaler	Nedsatt	Nedsatt	Nedsatt	God	God	God

8 Åtgärdsförslag

I åtgärdsavsnittet förelås åtgärder inom den egna verksamheten för att behandla de risker som identifierats. Det kan också röra sig om åtgärder som gynnar andra verksamheter inom kommunen och som därför är övergripande till sin karaktär. Åtgärdsavsnittet börjar med riskvärdering som ligger till grund för åtgärdsförslagen. Risker som inte kan accepteras behandlas med åtgärder som syftar till att förebygga, begränsa eller överföra risken.

- *Förebygga:* Åtgärder som syftar till att minska sannolikheten att risken inträffar.
- *Begränsa:* Åtgärder som syftar till att minska konsekvensen av risken.
- *Överföra:* Vissa risker kan överföras, t.ex. genom försäkringar. Därmed överförs risken till försäkringsbolaget.
- *Acceptera:* Verksamheten väljer att inte behandla risken eftersom sannolikheten eller konsekvensen är mycket låg eller att åtgärder inte är kostnadseffektiva. Utvecklingen av dessa risker ska dock fortfarande kontinuerligt följas upp.

Oönskad händelse	Sårbarheter	Konsekvens	Sannolikhet	Riskvärde	Acceptera risken?
Skolbrand	<p>Outbildad personal som inte har kunskap i hur de hanterar mobbing.</p> <p>Lärarna har bristande kunskap om hur de skapar gemenskap i skolan.</p> <p>Oklara rutiner i samband med skolbrand eftersom Utbildningsnämnden endast har finansieringsansvar.</p> <p>Alla har olika krisplaner.</p>	Katastrofala konsekvenser	Hög sannolikhet	20	Nej
Omfattande snöoväder	<p>Bristfälligt konstruerade byggnader?</p> <p>Bristande samverkan med matdistributör?</p>	Katastrofala konsekvenser	Medelhög sannolikhet	15	Ja
Själv mord och mord		Allvarliga konsekvenser	Medelhög sannolikhet	9	Ja
Skolskjutning	<p>Lärarna har bristande kunskap om skol-skjutning.</p> <p>Bristande värdegrunds-</p>	Mycket allvarliga konsekvenser	Låg sannolikhet	8	Nej

	<p>arbete.</p> <p>Oklara rutiner i samband med skolskjutning eftersom Utbildningsnämnden endast har finansieringsansvar.</p> <p>Alla har olika krisplaner.</p>				
Kränkning och mobbing	<p>Lärarna kan ha bristande kompetens om hur de hanterar mobbing.</p> <p>Svårt att upptäcka mobbing.</p>	Begränsade konsekvenser	Medelhög sannolikhet	6	Nej
Störning i elektronisk kommunikation	Svårt att upprätthålla den dagliga linjeverksamheten.	Begränsade konsekvenser	Låg sannolikhet	4	Ja
Gasläckor		Begränsade konsekvenser	Låg sannolikhet	2	Ja

Åtgärder

Oönskad händelse	Åtgärder
Skolbrand	Nämnden bevakar om skolorna har ett systematiskt brandskyddsarbete. Nämndens ansvar för att hantera större kriser behöver klargöras. Uppmuntra verksamheterna att arbeta med ett systematiskt brandskyddsarbete
Skolskjutning	Uppmuntra verksamheterna att lyfta frågan om de ska agera i händelse av en skolskjutning
Kränkning och mobbing	Bevaka verksamheternas beskrivningar i kvalitetsanalyserna och observationsrapporters resultat om värdegrund och barns inflytande

9 Sammanfattning

Utbildningsnämnden ansvarar för att alltid erbjuds utbildning vilket bedöms som samhällsviktig verksamhet eftersom utebliven skolplats kan leda till social oro och att Nacka kommuns varumärke skadas. Utifrån ett samhällsperspektiv är alla verksamheter som Utbildningsnämnden bedriver vitala då de berör området sociala risker. Bristande utbildning leder på längre sikt till psykisk ohälsa och utanförskap.

De flesta av Utbildningsnämndens risker naturligt till den faktiska skolverksamheten och tillgången till underhållna och väl fungerande lokaler. Detta ligger i linje med att Utbildningsnämnden är kritiskt beroende av el, värme, vatten, fungerande infrastruktur och samverkan med lokalenheten. Lokalenheten är mycket viktig för Utbildningsnämnden eftersom det är lokalenheten som utför drift och underhåll av skolverksamhetens lokaler, samt ser till så att det alltid finns tillgång till ersättningslokaler vid en inträffad händelse. Oklara och bristande samverkansrutiner med lokalenheten medför att kommunens skolverksamhet blir mycket sårbar. Scenariobedömningarna (block 3) visar att tillgången till lokaler minst är nedsatt i samband med händelserna där även tillgången till el, värme och vatten kan drabbas svårt. Dessa kritiska beroenden är allra viktigast för Utbildningsnämnden och något som berör se över hur dessa kan säkerställas och vara robusta.

Utbildningsnämndens förmåga att hantera berörda scenarion är god eftersom organisationen är flexibel och kreativ med bred kompetens. Vid tidigare inträffade händelser har kommunikationsförmågan varit mycket god. Vid en allvarlig händelse går dessutom ansvaret upp på kommunledningen. Det som riskerar att äventyra Utbildningsnämndens förmåga är om lokalenheten inte tillhandahåller tillgängliga lokaler i samband med inträffad händelse. Samverkansrutiner med lokalenheten avseende tillgången till lokaler samt drift och underhåll bör ses över. Det är viktigt att lokalenheten har robusta rutiner eftersom de ansvarar för drift och underhåll av kommunens samhällsviktiga verksamhet. En konsekvens av stängd skolverksamhet kan vara att vårdnadshavare inte kan arbeta då de måste vara hemma och ta hand om barnen, eller att barnen inte har någonstans att ta vägen då föräldrarna inte kan vara hemma från arbetet. Konsekvenserna kan i slutändan bli väldigt allvarliga. Därtill riskerar Nacka kommuns varumärke att skadas.

Utbildningsnämnden bör även uppmuntra skolverksamheterna till att öka sina kunskaper i risk- och krishantering i allmänhet och skolskjutning i synnerhet. Kunskapen om skolskjutningar anses generellt som låg i Sverige pga. att vi än så länge inte råkat ut för det. Inom Utbildningsnämnden finns rutiner för larm och samverkansövningar som inte övas regelbundet. Regelbundna övningar av dessa rutiner måste ske om de ska fungera i skarpt läge.

10 Bilagor

10.1 Sannolikhetsbedömning

Rankingskala	Intervall
Mycket hög sannolikhet	Kan inträffa 1 gång per år eller oftare (händelsen förväntas inträffa).
Hög sannolikhet	Kan inträffa 1 gång per år – 1

	gång per 10 år (det är troligt att händelsen kommer att inträffa).
Medelhög sannolikhet	Kan inträffa 1 gång per 10 år – 1 gång per 50 år (det är tänkbart att händelsen kommer att inträffa).
Låg sannolikhet	Kan inträffa 1 gång per 50 år – 1 gång per 100 år (det är inte troligt att händelsen inträffar).
Mycket låg sannolikhet	Kan inträffa 1 gång per 100 år – 1 gång per 1000 år (det är osannolikt att händelsen inträffar annat än under exceptionella förhållanden).

10.2 Konsekvensbedömning

Konsekvenser	Beskrivning
Mycket begränsade	Små direkta hälsoeffekter, mycket begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot enskild samhällsinstitution, mycket begränsade skador på egendom och miljö.
Begränsade	Måttliga direkta hälsoeffekter, begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot flera samhällsinstitutioner, begränsade skador på egendom och miljö.
Allvarliga	Betydande direkta eller måttliga indirekta hälsoeffekter, allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende, allvarliga skador på egendom och miljö.
Mycket allvarliga	Mycket stora direkta eller

	betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner och förändrat beteende, mycket allvarliga skador på egendom och miljö.
Katastrofala	Katastrofala direkta eller mycket stora indirekta hälsoeffekter, extrema störningar i samhällets funktionalitet, grundmurad misstro mot samhällsinstitutioner och allmän instabilitet, katastrofala skador på egendom och miljö.

10.3 Osäkerhetsbedömning

Osäkerhet (per bedömning)	Förklaring
Ingen osäkerhet	Massiv erfarenhet eller annat underlag talar för bedömningen och det är närmast omöjligt att bedömningen skulle vara felaktig.
Mycket liten osäkerhet	Omfattande erfarenhet eller annat underlag talar för den gjorda bedömningen, men det finns en viss möjlighet att den skulle vara felaktig.
Tydlig osäkerhet	Den bedömningen som är gjord är den rimligaste, men det finns ett klart utrymme för att den skulle vara felaktig.
Mycket stor osäkerhet	Det har nått och jämt gått att göra en bedömning. Det finns ytterst lite att stödja sig på i frågan och möjligheten för fel är överhängande.
Avstår bedömning	En bedömning i frågan skulle vara en ren gissning.

10.4 Sårbarhetsbedömning per kritiskt beroende

Sårbarhet (per kritiskt beroende)	Förklaring
Förstärkt	Beroendet fungerar bättre eller det finns mer resurser än i vanliga fall.
Opåverkad	Ingen skillnad mot normaltillståndet.
Nedsatt	Beroendet fungerar sämre eller det finns mindre resurser än i vanliga fall.
Utslagen	Beroendet fungerar inte alls eller tillgången till resursen är helt avbruten.

10.5 Förmågebedömning per prioriterat åtagande

Förmåga (per prioriterat område)	Förklaring
God	Verksamheten klarar sitt prioriterade åtagande och har dessutom vissa marginaler eller reservkapacitet.
God med vissa brister	Verksamheten klarar nått och jämt av sitt prioriterade åtagande.
Bristfällig	Verksamheten klarar endast en del av sitt prioriterade åtagande.
Mycket bristfällig	Verksamheten klarar ingen eller en mycket liten del av sitt prioriterade åtagande.

10.6 Kommunens övergripande förmågebedömning

Kommunens förmåga	Förklaring
God	Kommunen bedöms ha resurser och kapacitet att lösa de samhällsviktiga uppgifterna vid extraordinära händelser.

God med vissa brister	Samhällsservice åsidosätts i viss mån för att prioritera mer akut verksamhet.
Bristfällig	Resurserna inom kommunens ansvarsområde understiger kraftigt det som behövs för att lösa de uppgifter som är samhällsviktiga vid kriser.
Mycket bristfällig	Kommunen står i det närmaste oförberedd.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

POSTADRESS

Nacka kommun, 131 81 Nacka

BESÖKSADRESS

Stadshuset, Granitvägen 15

TELEFON

08-718 80 00

E-POST

info@nacka.se

SMS

716 80

WEBB

www.nacka.se

ORG. NUMMER

212000-0167